

Giuseppe Verdi
Předloha Francesco Maria Piave

Rigoletto

Dirigent	Riccardo Frizza	Osoby a obsazení:	
Režie	Monique Wagemakers	Vévoda z Mantovy	Javier Camarena
Choreograf	Thomas Wilhelm	Rigoletto, jeho šašek	Carlos Álvarez
Scéna	Michael Levine	Gilda, Rigolettova dcera	Desirée Rancatore
Kostýmy	Michael Levine	Sparafucile, nájemný vrah	Ante Jerkunica
Světla	Reinier Tweebeeke	Maddalena, tanečnice	Ketevan Kemoklidze
Sbormistr	Conxita García	Giovanna	Gemma Coma-Alabert
Dramaturgie	Klaus Bertisch	Hrabě Monterone	Gianfranco Montresor
Orchestr a Sbor	Gran Teatre del Liceu	Marullo	Toni Marsol
Opera o třech dějstvích <i>Zpíváno v italském jazyce</i>		Matteo Borsa	Josep Fadó
Živě 6. dubna 2017, 19:45 Gran Teatre del Liceu, Barcelona		Hrabě Ceprano	Xavier Mendoza
Celkový čas: 2h48 min		Hraběnka Ceprano	Mercedes Gancedo
Detailní rozvrh: Předmluva (15') První dějství (58') Přestávka (30') Druhé a třetí dějství (65')		Licence: RISING ALTERNATIVE	
České titulky Petra Ocelková			
		Licence ČR: APK Cinema Service	
			

Představení

Opera Rigoletto měla triumfální premiéru na La Fenice v Benátkách 11. Března 1851 navzdory vážným počátečním problémům s rakouskou censurou.

Mnoho Verdiho příznivců tvrdí, že opera Rigoletto je považována jako první dílo z jeho pozdní tvorby. Tragický příběh se točí kolem nemorálního vévody z Mantovy, jeho dvorního šaška Rigoletta a jeho krásné dcery Gildy. Původní název opery „La maledizione“ (Prokletí), odkazovalo na prokletí, které na oba muže uvalil dvořan, jehož dcera se beznadějně zamilovala do vévody z Mantovy a to s Rigolettovým přičiněním. Kletba vyjde najevo, když se Gilda rovněž zamiluje do prostopášného vévody z Mantovy a nakonec obětuje svůj život, aby vévodu zachránila před vrahy, které na něj najal její otec.

SYNOPSIS

První dějství

Město Mantua, 16. století.

Během společenské sešlosti se vévoda chlubí ve svém paláci svými romantickými zážitky. Sleduje večírek a vybírá si hraběnkou Ceprano, aby s ní strávil noc. Hrbatý dvorní šašek Rigoletto pak zesměšňuje jejího „parohatého“ manžela. Marullo šeptá hraběti, že Rigoletto má tajnou milenkou, se kterou tráví každou noc. Dohodnou se spolu, že ji unesou. Tu vstupuje hrabě Monterone požadující čest pro svoji dceru, která byla taktéž svedena vévodou z Mantovy. Rigoletto ho urazí a Monterone Rigoletta i vévodu proklíná. Rigoletta prokletí velmi trápí a má starost o bezpečí své dcery, kterou pečlivě ukrývá před zraky všech dvořanů.

Na cestě domů šašek potkává vraha Sparafucila, který mu ihned ochotně nabízí své služby, které ale Rigoletto odmítá. Vrací se domů a zdraví svou dceru Gildu, kterou dvůr mylně považuje za jeho milenkou. Jakmile Rigoletto odejde, vévoda z Mantovy podplatí Gildinu vychovatelku a představuje se jako chudý student „Gualtier Maldé“. Vyznává svou lásku ke Gildě, jejíž krásu obdivoval v kostele. Slyší kroky a shon. Blíží se dvořané, kteří díky triku přesvědčili Rigoletta, aby jim pomohl unést svoji vlastní dceru.

Druhé dějství

Dvořané se chlubí vévodovi, že unesli Rigolettovu milenkou a zavřeli ji do jeho ložnice. Ten si uvědomuje, že je to Gilda a vzrušeně za ní běží. Šašek marně hledá dceru v paláci a marně přesvědčuje dvořany, že unesli jeho dceru, nikoli jeho milenkou. Gilda otci přiznává lásku k vévodovi. Tak jako hrabě Monterone tak i Rigoletto upadá do beznaděje a přísahá pomstu vévodovi, který zničil jeho dceru.

Dějství třetí

Rigoletto vezme Gildu do hostince, aby jí ukázal skutečnou povahu muže, kterého miluje. Vévoda, opět inkognito, flirtuje s Maddalenu, Sparafuciliho sestrou. Gilda sice nad jeho nevěrností běduje, ale stále ho vroucně miluje. Rigoletto ji posílá domů, převlečenou za chlapce, aby ji nikdo nepoznal. Rigoletto hned najímá Sparafucila, aby vévodu zabil.

Podle dohody Sparafucil zabije vévodu a dodá ho v pytli šaškovi. Ale Maddalena, sestra Sparafucia, chce zachránit pohledného, mladého muže, proto umluví svého bratra, aby místo něj zabil první osobu, která se objeví v hostinci, aby hrbáče oklamal. Gilda náhodně vyslechne tento plán a klepe na dveře hostince. Je připravena zemřít, aby ochránila muže, kterého tolik miluje. Vstoupí do hostince a je okamžitě bodnuta. Sparafucil předává Rigolettovi pytel s mrtvolou, ale ten v dálce uslyší vévodův zpěv. S hrůzou hrbáč zjišťuje, že v pytli je umírající Gilda, která prosí o jeho odpuštění. Rigoletto běduje nad Monteronovým prokletím.